

אֶלְדָּנוֹת

פְּרָשַׁת בְּלֶק

לְפָנֵינוּ עֹבֶדֶת

כס"ז, ע"א

פְּנִיִּים יְהוּדִיּוֹת

ספר הגאון ה'בן איש חי' זיע"א: מעשה בש"ר אחד גדול של ישמעאלים, שכבש את ארץ הקדושה שהיתה ביד הערלים, ועשה מלחמה עם פלשתים הערלים, וגזר אמר שאם יפגשו בערל בדרך שישחטו אותו, והיו הערלים מתחפשים ללבוש בגדי ישמעאלים. פעם אחת היה מהלך במדבר עם חילו, ופגע בסיעה אחת של פלשתים הערלים אנשים ונשים, שהיו בורחים ממקום למקום, והיו ביניהם יהודי אחד, וכשראו את השר הולך ובא לפניהם אחזתם רעדה, והיהודי נשמת מתוכם, וירץ ויבוא לפני השר, ותפס הפאות שלו בשתי ידיו, והיה קורא בקול גדול דברים אלו בלשון ערבי: שוף יא סיד, אנה יהודי והאדולה שהודי! לאמר: ראה אדוני, אני יהודי, והללו עדי!

ויצחק השר כי ערבו לו דברים אלו שדבר בס על המשקל, ויגזר לתלות לו בפאות שלו שני נזמי זהב אשר לקחו מן השלל, ויען היהודי ויאמר: אדוני העדים שלי הם שני גבורים חזקים ובריאם אשר המה יכולין לשאת גם שני צמידים של זהב, ויצו לתלות בפאות שלו גם שני צמידים גדולים של זהב שלקחו מן השלל, הלא תראו כי יפה כון אותו היהודי לקרא את הפאות שלו בשם עדים, אשר הם מעידים עליו שהוא איש יהודי, וגם עשו את שלהם, ומלבד שהצילוהו מן המות עוד עטרו אותו בנזמים וצמידים של זהב, שהוציאו גם אליו חלק מן השלל.

המש"ר ה'בן איש חי': על כן כפה וכמה צריכין אתם להזהר בשני עדים נאמנים אלו, העומדים אחד מימין ואחד משמאל, המעטרים אתכם בעטרה של היהדות.

ואין אני מעמיס עליכם לעשות לכם פאות עבים וארפים, כמו מנהג אחינו האשכנזים היי, ורק אבקש שיהיה בהם שעור הנפר לעיני הכל, ולא יהיו כעשבים קטנים העומדים על פתח הקרקע, אשר רק רשומן נפר, דאלו פסולין הם לעדות כדן קטן שפסול להעיד, כי רק הגדולים נאמנים להעיד

בגדלו, וכבר דברתי בזה פעמים רבות, ואשרי המדבר על און שומעת, ואשריהם ישראל שמעו ונזהרו, ותבא עליהם ברכה (נפלאים מעשיר' סיפור מט).

צֶלֶם אֱלֹקִים

כתב בספר 'שערי פרנסה טובה' על תהלים: 'מתי אבוא ואראה פני אלקים' (תהלים מב ג). לכאורה היה לו לכתב 'ואראה פני אלקים', ואראה בנקוד סגול.

אך יש לרמוז לפי מה דפרשו המפרשים על פסוק שלש פעמים בשנה יראה כל זכור את פני ה', רצה לומר שיראה את פני ה' בצלם אלקים שהוא 'פני ה' שיהיה עליהם ועל פניהם. על כן נראה שזה שאמר אדונינו דוד המלך ע"ה 'מתי אבא ואראה פני אלקים', ר"ל שיהיה עלי צלם אלקים שאלה בדרך התורה והיראה בפאות הראש ובזקן ובגדי יהדות, ולא כאשר יש בדורנו בעו"ה אנשים אשר אומרים שאין לאדם רק להיות יראת שמים בלב, אבל בחוץ מתר להיות בקוצי פאה ובגדים כחקות העמים, או לאזנים שכן שומעין.

וכבר הכה על קדקדם מן הרב הקדוש והגאון רב דק"ק סיגעט [הרה"ק הייטב לב] זצלה"ה, וגם עכשו בנו הצדיק [הרה"ק הקדושת יום טוב זיע"א] הולך בעקבותיו ובדרכיו הקדושים. ואמר, שזה אמרנו בכל יום 'לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי', ר"ל, שאדם צריך להיות ירא שמים בסתר וגם בגלוי, שלא ילך בקוצי פאה ובגדים כאמות שיהא נפר בחוצות שהוא יהודי.

'וְיִקַּץ מוֹאֵב' - מֵהַפְּנִים שֶׁלָּהֶם

בשמו של הרה"ק ה'ערוגות הבשם' זיע"א הביא בנו הרה"ק מפאפא זיע"א בהקדמת ספרו 'ויגד יעקב' (לספר דברים): וזהו אחד מן הגדרים אשר למדו אותנו רבותינו הצדיקים, המסיע שלא להמשיך אחר שטף מים רבים מים הזדונים אשר אנו מקפידים מהם בעונותינו הרבים, דהינו להיות נפר

צלם אלקים על פניו בפאות הראש והזקן... ובוה פרש אאמור'ר זצ"ל... מאמר הכתוב בפרשת בלק (במדבר כב ג) 'וּקַץ מוֹאֵב מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל' - מהפנים שלהם.

מֵדַת הַזִּרְיוֹת

כתב הרה"ק רבי יחזקאל מדעעש זיע"א בספרו 'כנסת יחזקאל': ויספר מאת מן הקדוש שר שלום מבולא זיע"א שבילדותו היה דר בשכונתו ערל נפח אחד שהיה דרכו לקום בבקר השכם אחר חצות לילה לעסוק במלאכתו, ואשתו הצדקת כשהיתה שומעת קול הקורנס של הנפח מכה היתה מעוררת את בעלה ואומרת: שלום, שלום, קום לעבודת הבוה, כי הנפח כבר מכה בקורנס. ויהי היום שהוא הקדוש קם בבקר השכם עוד טרם נשמע קול הקורנס, ובאותו יום מת הנפח. ואמר, שכל עקר חיותו של הנפח היה על ידי אותה יניקה שהוא היה מעורר אותו לעבודת הבוה ית"ש, ותכף שארע שקם בלתי התעוררות ממנו, נפסק פתיל חיותו כרגע.

ובזה באר שם את האמור בפרשת השבוע, פרשת בלק (במדבר כב כא): 'וְיִקַּץ בִּלְעָם בְּבֹקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת אֲתָנּוֹ וַיֵּלֶךְ עִם שְׂרֵי מוֹאֵב', ופרש רש"י: מכאן שהשנאה מקלקלת את השוירה, שחבש הוא בעצמו. אמר הקדוש ברוך הוא: רשע, כבר קדמך אברהם אביהם, שנאמר (בראשית כב ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו. ואלו דבריו: דבלעם הרשע דרך גם כן בדרך זה שעל ידי כך יהיה לו שליטה על ישראל, ועל כן קם בבקר והראה מדת הזריות, וזהו כדי שישאל ילמדו מזה זו ממנו ויהיה לו כח לשלט עליהם. ועל זה אמר לו הקב"ה, כי גם בזה לא השיג מטרתו, כי אינם צריכים ללמד ממנו מדה זו, כי כבר למדו זאת מאברהם, שנאמר 'וַיִּשְׁכֶּם אֲבִרָהֶם בְּבֹקֶר'.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

חידון אֶלְדָּנוֹת - נושא פרסים איפה רמוזים בפרשתנו חגי פסח, שבועות וסוכות?

פתרון החידה - פרשת צו - פסח:

ש. כמה פעמים מופיעות בהגדה המילים 'לשנה הבאה'?
ת. שלוש פעמים. פעמיים ברא לחמא עניא, ופעם נוספת בסוף ההגדה.
א- לשנה הבאה בארעא דישראל. ב- לשנה הבאה בני חורין. ג- לשנה הבאה בירושלים.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת צו - פסח:
ה' יעקב רייזמן מבית שמש.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה
על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81
או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

